

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Мануха Г.В.

студентка,

Сумський державний університет

Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ: МИТНО-ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Митно-тарифне регулювання сьогодні є важливим механізмом державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Його головним завданням є захист вітчизняної економіки від зовнішніх негативних впливів. Митно-тарифні методи регулювання (імпортні та експортні тарифи) є історично першим інструментом протекціонізму і регулювання зовнішньої торгівлі. Вони займають центральне місце в системі реалізації державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності [1, с. 126–127].

Актуальність даної теми дослідження зумовлена потребою вдосконалення митного регулювання в Україні у зв'язку з інтеграцією України до Європейського Союзу. Дослідженню проблем митної політики України присвячені праці вчених-правників С. В. Ківалова, Б. А. Кормича, В. Я. Настюка, П. В. Пашка, С. М. Перепьолкіна, К. К. Сандровського, економістів – Я. А. Жаліло, В. І. Мунтіяна, П. Т. Саблука та інших провідних науковців

Останнім часом зростає роль та вплив митної системи на стан національної економіки. Передусім мова йде про: контроль за експортно-імпортними операціями, спрямований на підтримку важливих для України пріоритетів та захист вітчизняного виробника, боротьбу з протиправною (тіньовою) економічною діяльністю, протидію неконтрольованому відпливу національних матеріальних, фінансових, інтелектуальних, інформаційних та інших ресурсів. Всі ці завдання повинні вирішуватись, насамперед, засобами митного контролю, тарифного та нетарифного митного регулювання. Через це, формування і проведення відповідної економічної політики в системі забезпечення митної безпеки і впровадження механізмів блокування та усунення факторів, що підривають усталеність митної системи, є актуальною проблемою державної політики у сфері митної справи. Для своєчасного виявлення загроз у сфері зовнішньоекономічної безпеки держави потрібно використовувати індикатори, що відображають ступінь захищеності національних товаровиробників та рівень бар'єрів, які стоять перед ними на шляху здійснення експортної діяльності.

Так, у січні 2016 р. зареєстровано проект Закону «Про Національну митну службу України». Метою прийняття законопроекту є створення Національної митної служби України як органу виконавчої влади, який

забезпечуватиме захист митних інтересів та митну безпеку України, регулювання зовнішньої торгівлі, захист внутрішнього ринку, розвиток економіки України та її інтеграції до світової економіки, наповнення державного бюджету, протидію митним правопорушенням [3, с. 12–14].

Заходи щодо реалізації відносин між Україною та Європейським Союзом з приводу асоціації стали основним стратегічним вектором соціально-економічних реформ в Україні. Зазначені реформи є комплексними та чітко визначають сфери реформування, однією з яких є митне реформування як складник державного регулювання у секторі зовнішньоекономічних відносин. Європейський Союз та Україна погодилися надати один одному преференційний режим у торгівлі товарами [2, с. 20]. Це означає, що одна зі сторін не може встановлювати на імпорту чи експорт іншої сторони вищі митні податки чи збори, ніж ті, що вона встановила для будь-якої іншої країни. Сторони також не можуть встановлювати жорсткіші умови торгівлі чи застосовувати більшу кількість форм митного контролю, ніж передбачено відповідною угодою.

До митних інтересів, захист яких забезпечує митну безпеку України, можна віднести.

- вдосконалення механізмів захисту внутрішнього ринку від несумлінної конкуренції з боку імпортової продукції;
- створення сприятливих умов для полегшення торгівлі, прискорення товарообігу і пасажиропотоку через митний кордон;
- своєчасне і повне стягнення податків і митних зборів;
- ефективну організацію боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил, їхнє і попередження;
- наближення митного законодавства до світових вимог, розвиток міжнародного співробітництва у сфері митної справи;
- забезпечення конфіденційності інформації щодо суб'єктів ЗЕД та їхньої діяльності;
- збільшення транзитної привабливості країни;
- недопущення ввозу на територію держави неякісних товарів, використання і споживання яких становить небезпеку для здоров'я населення;
- недопущення ввозу продукції з низьким морально-етичним змістом, що пропагує міжнаціональні конфлікти, сепаратизм та ін. [4, с. 138–143].

Виділяють такі етапи реалізації митної безпеки: 1) формування та затвердження митної політики в галузі митної безпеки; 2) формування системи митного регулювання у взаємозв'язку з економічними інтересами і цілями держави, котрі впливають на визначення орієнтирів митного регулювання; 3) застосування обраних заходів щодо методів регулювання та контролю до товарів, котрі переміщуються через кордон; 4) моніторинг системи митного регулювання. Поняття «забезпечення митної безпеки» необхідно розглядати в рамках створеної системи захищеності національних та митних інтересів держави як здатність управлінських рішень протидіяти можливим небезпекам у митній галузі. Зовнішніми і внутрішніми загрозами, які впливають на стан реалізації митної справи, можуть бути різні критичні ситуації (стан війни, стихійні лиха, страйки), тривалі важкі економічні

ситуації, надзвичайні ситуації, різні, у т. ч. діаметрально протилежні економічні інтереси України та інших держав, обмежувальні та протекціоністські дії як держав, так і окремих фінансових груп та ін. Завжди існує можливість негативного впливу на стан митної безпеки, тобто створюються ризикові ситуації, які сприяють появі намірів переміщення товарів і транспортних засобів на територію держави у вигляді дій економічного та митного шахрайства. Митний ризик розглядається як кількісна величина митного виклику у вигляді визначеної оцінки чи ймовірності реалізації діючої або потенційної загрози митній безпеці з погляду усвідомленої можливості виникнення митної шкоди, при цьому ймовірність реалізації загрози повинна збалансовано розраховуватися на підставі комплексної оцінки показників ймовірності реалізації конкретної загрози як у зовнішньому, так і у внутрішньому середовищі [5, с. 3–7].

Список використаних джерел:

1. Панько Т. Випуск 17.// Особливості митно-тарифного захисту в умовах асоціації України з ЄС, квітень 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/10622/1/%D0%BD__2016.pdf. – С. 126–128.
2. Білич Н. «Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів» // Співробіт-ництво України та ЄС у митній сфері, – квітень 2016. [Елек- тронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/10622/1/%D0%BD__2016.pdf. – С. 20–22.
3. Основи митної справи в Україні: навч. посіб. / за ред. П.В. Пашка.
4. Пашко П.В., Пісной П.Я. Митна безпека України // Вісник НАДУ при Президентові України. – 2012. – № 2. – С. 138–143
5. Пашко П., Демченко В., Павлюк В. Заходи митно-тарифного регулювання як складова реалізації митної політики України. – Вісник АМСУ. – 2014. – № 4 (28). – С. 3–7.

Маркова Є.М.

студентка,

Науковий керівник: Архієреєв С.І.

доктор економічних наук, професор,

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ТАРИФНІ КВОТИ ДЛЯ УКРАЇНИ В РАМКАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Співпраця з європейськими підприємцями та виведення власних товарів на ринок ЄС є одним із пріоритетних напрямків розвитку зовнішньої торгівлі України. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, підписання якої відбулося поетапно у березні та червні 2014 року, стала одним із найбільших кроків до реалізації такого курсу. Одним з важливих для української економіки досягнень внаслідок підписання стало тимчасове застосування з 1 січня 2016 року Глави IV Угоди в частині створення